



FOR NYLIG læste vi om, hvad en avis kaldte »rasende lytter-protester« mod Halfdan Rasmussens radiodigte i julemåneden. Midt i den skinnende juletid havde digteren tilladt sig at nævne et stykke dameunderbøj, som i gamle dage kaldte »de uærvælige«, men som nu omtales i alle åreks overige måneder, uden at én moralsk oprustet bjæffer af den grund. Men december måned er noget ganske andet, her er det vigtigt, at befolkningens sippetid, eller det der er tilbage af den, støttes på det kraftigste. Det er jo ikke eroter, der daler ned i skjul før den store lysfest.

Blandt andet ud fra et vist stilfællesskab i disse lytterbrøl gisnede man, om det kunne være en MO-inspireret aktion for et »Tilbage til Naturen«.

TELEFON TERROR

AF HOLGER IISAGER

DES VÆRRE synes mange stadig at være vældig impopulær over de indtelefonerede protesters antal, mens man ikke beskæftiger sig meget med det væsentlige: de argumenter der fremføres (eller mangelen på sådanne).

Man kan ikke undgå at få den fornemmelse, at mange — også såkaldt ansvarlige personer — opfatter de indtelefonerede smagsytringer som en slags stemmeafgivning, som man bør tage hensyn til.

Hertil kommer, at telefonterrorer ofte får støtte af en velvilig presse i den forstand, at disse irritationsudbrud får en omtale, som de ikke fortjener.

DE mennesker, der forsøger at øve pression gennem en anonym eller ikke-offentlig protest pr. telefon, er vel ofte dem, der er bange for en diskussion og helst ikke vil »rodes ind i noget«. Det er jo meget lettere at give ondt af sig i telefonen end at gøre en virkelig indsats, der kræver omtanke og udholdenhed.

Og da protesterne rettes mod ganske søgesløse personer, bør de selvfølgelig besvares med, at de telefonpassende damer i Radiohuset lægger røret på eller stiller ind til en grammofoonplade, der henviser de pågældende til at klage på rette sted og måde.

At tage hensyn til telefonterrorer er i sig selv en ringeagtssyning overfor den demo-

kratisk samfundssorden, der forudsætter en åben drøftelse, hvor både modstandere og tilhængere kan komme til orde, og at man ikke lader sig vejlede af snese af mennesker, som befinder sig i en momentan ophidselsestilstand.

Det bør heller ikke glemmes, at mere end 90 pct. af befolkningen formentlig aldrig ville finde på at øve pression pr. telefon — med mindre de efterhånden får det indtryk, at man virkelig tager hensyn til denne form for meningstilkendeværelse.

EN helt anden og farligere karakter får denne protestform, hvis det ikke er den enkelte, som i irritation giver sig til at skælde ud, men hvor det

drejer sig om en iscenesat aktion med en organisation som bagmand, der opfordrer sine medlemmer til at bruge denne pressionsteknik. Det smager af McCarthyisme, når man ved skræmmeaktioner vil gennemtvinge, hvad man ikke offentligt tør lægge navn til. Det er at lave lusk med tilsyneladende spontane reaktioner.

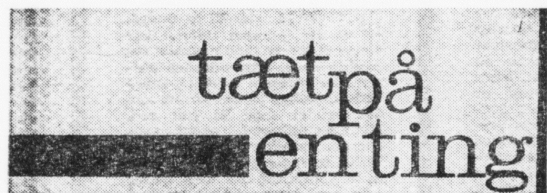
Telefonstormene er de lyskys korstog mod det, som misliker dem, og det er en udemokratisk metode, fordi det er en hemmelig og uansvarlig form for påtryk.

NAR de bigottes protester ikke finder udtryk gennem de sædvanlige demokratiske kanaler, partierne eller organisationerne, må grunden nok være, at disse fornuftigvis næg-

ter at beskæftige sig med den slags småtteri. Men det skulle nødig udvikle sig derhen, at tvivlsomme oprustningsforetagender kunne benytte telefonen til at øve pression her i landet.

I en verden, hvor der findes så meget inhumant at protestere overfor, så mange overtrædelser af de fundamentale menneskerettigheder, er det betegnende, at de lysfølsomme protestanter — som vel har en anelse om, at deres ramaskrig kan skyldes deres egen forkvakling — benytter en uansvarlig form for indsigelse.

TELEFONTERROREN ville nok uddø, hvis både pressen og de ansvarlige myndigheder klart viste, at de helt negligerede denne form for pression.



HUE OG BÅND

I EN skuffe hjemme har jeg samlet forskellige minder fra mine år i søværnet. Der er f.eks. en hel samling huebånd med navnene på de skibe, jeg har sejlet med, og som jeg næsten allesammen har overlevet. På alle huebånd — med undtagelse af ét — er skibsnavnene maskinbroderet med guldråd. Undtagelsen er navnet på en af de gamle torpedobåde. Navnet er malet på med guld. Det gjorde man før i tiden.

Ak, så forandret. Og dog! Orlogsgastens uniform har ikke ændret sig meget i over hundrede år. Og der knytter sig en masse traditioner og historie til den.

Huen er uundværlig for orlogsgasten — mener officererne. Går han på dækket uden den, bliver han beskyldt for at gå nøgen. Franske orlogsgaster har en kvast oven i pulsen. Denne kvast havde tidligere, da pladsen var endnu mere trang under dækket, til formål at tage af for stødet, hvis manden under huen knaliede hovedet imod.

Den tyske flådes menige har et par sorte bånd hængende ned ad nakken fra huen. Disse bånd

er en slags erstatning for den hårpisk, alle søkrigere bar i gamle dage. Hårpisken skulle skinnede. Derfor indsmurte man den i fedt eller tjære. Bøge dele plettede på busseronnen, d.v.s. blusen. For at skåne øjet fik sømanden derfor den kræve, der stadig udgør det meste af pynten på orlogsgastens uniform.

Poetiske sjæle påstår, at kravens tre striber er et minde om Lord Nelsons tre største søslag: Nilen, Københavns Red og Trafalgar. De er desværre kun et tegn på søfolkernes forfølgelighed. I det forrige århundrede fik britiske sømænd Venezias piger til at brodere striberne på, når kravene var til vask.

Orlogsgasten har også et sort slips. De sentimentale siger, at slipset indforlees som udtryk for sorg over Nelsons død. Også det er forkert. Sandheden er, at søkrigerne før i tiden bar en sort klud om panden, når de var i kamp. Kluden skulle hindre sved i at løbe ned i øjnene, når man tog sigte ved kanonerne. Til daglig bar man kluden som en sløjfe om halsen, og orlogsgastens slips er altså bare en svedeklud.



Maritime traditioner

— en kaserne kalder orlogsgasterne en stenfgat

Den meniges uniform har ellers ikke megen pynt. Officerer fra orlogskaptajner og opetter har egeløv i guld på kasket-skyggen. Dette kalder »basserne« — af let forståelige grunde — for »blæretang«. Næh, den menige må nøjes med en flad hue — »pandekagen« kaldet. Og han kan let komme til at vende den forkert, så skibsnavnet vender bagud. Resultatet er, at han straks bliver stillet over for spørgsmålet:

Skal De narre fjenden, mand?

Mine allerførste små distinktioner var et par gule vinkler. De blev ikke regnet for meget. For de vendte spidserne nedad og var kun — som de værnepligtige siger — »til at pisse i«. Indtil for 35 år siden havde de danske orlogsgaster — som de franske stadig har det — blå-hvidstribede undertrojer. De kaldtes »tigherne«. Nu lyser kraven op og tiltrækker pigerne. Derfor kaldes kraven til »magneten« — somme tider med en uartig forstavelse.

Engelske sailors har meget vide benklæder. Og man vil jo gerne ligne verdenshavens betvingere. Derfor bruger man i den danske flåde »buksebræ-

der« til at gøre vidden foruden endnu større. Det er forbudt.

Britiske orlogsgaster har også tit »krøllede« benklæder. Måske tror de, at de arme søfolk ikke har plads nok til uniformen om bord og derfor må lægge tøjet, så der kommer folder i det. Men tæl benklædefolderne efter, når De ser en britisk sailor. Der er syv folder på tværs i hvert bukseben. Folderne er omhyggeligt presset, og når der er syv, er det for at vise, at den britiske flåde er at finde på alle syv verdenshave.

Hvorfor er benklæderne for resten så vide foruden? Jo, det har sin simple forklaring: I træskibenes tid gik søfolkene næsten altid barbenede om bord, og der blev tit skuret dæk. Under dette arbejde smøgede gasterne benklæderne op foruden, og det var jo lettere at gøre, når vidden var stor.

I vore dage har skibene stål-dæk. De enkelte linere, som stadig har hvidskuret trædæk, har maskiner til at gøre arbejdet. Men før i tiden blev dækkene skuret med saltvand, sand og mursten. Sand kaldes derfor stadig »marstallersoda«, og murstenen har navnet »sømandens salmebogi«. Skurer man dæk

med sand og mursten, »synger man salver«. Sit navn har murstenen, fordi man må bøje sig ligesom i bøn for at bruge den.

Ja, når man sidder og kigger på de huebånd, kommer fantasien i bevægelse. En gang var det min mening at få dem syet på en sofapude. Men jeg vil hellere tage dem frem en gang imellem sammen med alt det andet ragelse, som minder mig om den tid, da der virkelig var søfolk til. Virkelig sømand er man kun, når man har været på mindst et par af verdenshave. En gammel bådsmand sagde til os efter vores første togt — til Isøfjorden:

— Man har ikke pisset i saltvand, for man har været uden for Skagerrak!

Jeg har huebånd fra mange skibe, som minder mig om forskellige oplevelser i mange byer med forskellige piger. Et af båndene ville jeg aldrig sætte på en sofapude. Jeg ville skamme mig ved at vise det frem. Det stammer fra en kort periode på en af »stenfgatterne«. På huebåndet står »Søværnets Kaserne«. Sådant noget som en kaserne er kun en stenfgat, man ikke regner med.

O. L.